

Ketabton.com

زموږ او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

۱۴۰۳ هـ ش

احسان الله محمدي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

زموږ او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

د کتاب پيژندنه

د کتاب نوم : زموږ او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

ژباړه او ترتيب : احسان الله محمدي

د خپريدو کال: ۱۴۰۳ هـ ش

د چاپ کال:

ډالۍ

د پخوانيو نيکانو او صالحانو (سلف) ژوند د توحيد او بندگي څخه ډک و ددوي د ژوند څخه د توحيد او بندگي بوی حس کيده نن ورځ ډير خلک کونښن کوي چې خپل ځان د کفارو په شان برابر کړي هغه که سيرت وي يا صورت پداسې حال کې چې سلفو به خپل سيرت او صورت د گران پيغمبر صلی الله عليه وسلم په طريقه برابرولو دلته ما وغوښتل چې تاسو لپاره داسې يو لنډ کتاب چمتو کړم چې تاسو وکولاي شئ خپل ځان د هغوي سره پرتله کړي او د دوي له ژوند او خبرو څخه عبرت ترلاسه کړئ. هره څيزه چې ترسره کيږي د انسان د وس مطابق وي او الله تعالي انسان ته د يوه عمل ترسره کولو توفيق ورکوي په دغه کوچني کتاب کې که کومه ستونزه وي دغه زما خپله نيمگړتيا ده او الله تعالي ته اميد لرم چې دغه ليکنه زما په صالحاتو کې وشميري او زما د گناهونو د بښنې سبب وگرځي بيا هم د الله تعالي شکر ادا کوم چې ماته يې دا فرصت، صحت او عافيت راکړ چې د الله تعالي د رضا لپاره داسې يوه ليکنه ترسره کړم په آخر کې له ټولو لوستونکو څخه هيله کوم چې ما او زما مور او پلار په خپلو دعاگانو کې هير نه کړئ.

زموږ او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

نيکان صالحان (سلف) چاته ويل کيږي؟

سلف د رسول الله صلی الله عليه وسلم ياران (صحابه) دی، سلف د رسول الله صلی الله عليه وسلم د يارانو ملگري (تابعين) دی، سلف د رسول الله صلی الله عليه وسلم د يارانو ملگري (تبعه تابعين) دی هغه خلک چې د اسلام په لومړيو پنځه سوه کلونو کې ژوند کړي هغوي ته سلف ويل کيږي.

ولی بايد د سلف (پخوانيو نيکانو صالحانو) لاره تعقيب کړو؟

(فکل خير فی اتباع السلف و کل شر فی ابتداء من خلف) هر هغه څه چې خير دی هغه د پخوانيو نيکانو او صالحو سلفو په تابعداري کې نښتې دی او هر هغه څه چې شر دی هغه په خلفو کې دی ځکه خلفو نوی څيزونه او بدعتونه رامنځته کړل، ريښتيا هم که چيرته د سلفو ژوند او سيرت مطالعه کړل شي د هغوي د ژوند څخه د توحيد او بندگي خوږ بوی راځي.

د نيکانو صالحانو برياليتوب په دې کې و چې وخت ته يې ځانگړي ارزښت ورکولو!

ابوبکر صدیق رضی الله عنه فرمايي هيڅکله داسې نه يم ويده شوي چې احتلام شم (ځکه د ويده کيدو فرصت يې نه درلود) هيڅکله مې داسې کار ندی ترسره کړي چې پکې غافل شم گرانه لوستونکيه! د وخت ارزښت له ابوبکر صدیق رضی الله عنه څخه زده کړه.

نيکان صالحان په ځمکه کې تر ټولو تاثير لرونکي خلک و!

ابوغوانه رحمه الله فرمايي محمد بن سيرين رحمه الله مې په بازار کې وليد هر چا چې محمد بن سيرين رحمه الله لیده الله تعالی به ور يادیده. (سير اعلام النبلاء)

امام ابن قيم رحمه الله فرمايي د صالحانو سره ليدنه تا مغرور نه کړي ځکه د رسول الله صلی الله عليه وسلم څخه بل صالح انسان نه و خو بيا هم دده دوښمنانو او منافقانو د دده له ليدني څخه هيڅ گټه ترلاسه نه کړه. (مدارج السالکين)

نيکانو صالحانو دين د آخرت د برياليتوب لپاره زده کولو خو موږ دين د دنيا د برياليتوب

لپاره، همدلته ده چې موږ د علم په زده کړه کې هلاک شوي يو.

زموږ او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

امام ذهبي رحمه الله په خپل کتاب (سير اعلام النبلاء ۱۳/۲۹۲) کې فرمايي بقی بن مخلد د اندلس څخه تر بغداد پورې پياده سفر وکړ تر څو د امام احمد بن حنبل رحمه الله سره ملاقات وکړي د هغه څخه حديث زده کړي کله چې بغداد ښار ته نېردي شو خبر شو چې پر امام احمد بن حنبل رحمه الله د درس ورکولو بنديز د حاکم لخوا وضع شوي دغه خبر بقی بن مخلد ډير اندېښمن کړ، ده خپل سامان په يوه ځای کې کېښودل او د امام احمد د کور آدرس پيدا کولو لپاره ووت کله چې د امام احمد بن حنبل رحمه الله کور يې ټک ټک کړ امام احمد خپله دروازه ورته خلاصه کړه بقی بن مخلد ورته وويل زه مسافر يم د لرې ځای نه راغلي يم تر څو ستاسو څخه علم زده کړم امام صاحب ځواب ورکړ گرانه داخل شه تر څو د حالتو څخه د باخبره کړم د حاکم لخوا زما پر حلقه بنديز وضع شوي دی زه نشم کولي چې تاته حديث واورم بقی بن مخلد عرض وکړ چې امام صاحب ماته اجازه راکړه چې هر ورځ په خپل لاس کې د خيرات کچکول سره راځم ستا تر دروازې په دغه وخت کې ماته يو يا دوه حديثونه وړاندې کوه؟

امام صاحب دغه طرحه خوښه کړه هر ورځ يې يو، دوه يا درې احاديث ورته ويل تر دې چې بقی بن مخلد ۳۰۰ احاديث زده کړل او پر امام صاحب بنديز هم لرې کړل شو. بقی بن مخلد ددې څخه ورسته د امام احمد بن حنبل رحمه الله په درسونو کې گډون کولو کله چې امام صاحب ده ته غږ کولو بقی بن مخلد يې خپل ځانته نېردي کېښول او نورو زده کونکو ته به يې ويل (اصلي زده کونکي او محصل بقی بن مخلد دی).

نيکانو صالحانو سنت خیر گڼلو خو موږ هغه شر او فتنه بولو.

امام مالک رحمه الله فرمايي سنت لکه کېښتي هر څوک چې پکې سپاره شول نجات يې وموند.

نيکانو صالحانو څخه چې کله خطا کيده پرېشانه کيدل خو موږ فلسفه او بېلابيل دلايل

وړاندې کوو.

يوه ورځ مې خپل گاونډي ته وويل چې په خوشحالي کې ساز او سرود څخه ډډه وکړه ځکه حديث شريف کې راځي چې ساز او سرود اوريدل گناه ده خوند اخستل ترې کفر دی دا ډيره خطرناکه موضوع ده، ده راته وويل هر سړي په خپل ژوند کې يوه خوشحالي لری پرېرده چې يوه شپه خوشحالي وکړو.

ما په خپل ژوند کې ډيره ځله داسې حالت ليدلي چې کله به نافرمانی او گناه راڅخه وشوه ورسته به کوم مصيبت يا هم پرېشانی سره مخ شوم سمدستي به مې فکر کې هغه گناه او نافرمانی حاضره شوه چې فلانی

زموږ او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

ځای کې مې ترسره کړې وه نو اړتیا ده چې مسلمان د گناه کولو څخه ورسته اندیښمن شي او په خپله خطا باندې پېښماني وښايي او دلایل دې پکې نه وايي.

نيکانو صالحانو د يوه مستحب په پريښودلو سره صدقه ورکوله خو موږ د واجباتو په

پريښودلو کې هيڅ باک هم نه لرو.

ځينې مسلمان لمونځ نه کوي، الله اکبر په ټوله ورځ کې يو وخت، دوه وخته ځينې پنځه وخته مکمل لمونځ پرېږدي او بېلابېل دلایل وړاندې کوي دا لمونځ فرض دی، ځينې روژه نه نيسي، ځينې ذکات نه ورکوي، ځينې خلک د حج تللو وس لري خو نه ځي بېلابېل دلایل وړاندې کوي.

نيکانو صالحانو په جنگ کې هدف شهادت او د حدودو اقامه وه خو موږ نصرت او

برياليتوب په بيرته راتگ او ژوندي پاتي کيدو کې گورو.

خالد بن وليد به کفارو ته په ليک کې ويل تسليم شئ يا هم زموږ په منځ کې داسې نارينه هم شته چې وژل کيدل ورته دومره گران دی لکه تاسو ته چې شراب څښل دومره گران دي.

نيکانو صالحانو ته حاکمان او پادشاهان د پشې په اندازه ارزښت هم نه درلود له دې

خاطره د سلف نوم تر اوسه پاتي دی خو موږ دومره چاپلوسي ورته وکړه چې خپل ځان

مو د تاريخ په کثافت دانې کې واچولو.

امام بخاری رحمه الله د حاکمانو سره ناسته او ولاړه او هغوي ته چاپلوسي نه ځان ساتلو او پدې عقیده و چې په دين کې استقامت د حاکمانو سره په ناسته پاسته کې ستونزمن دی. هغه به ويل چې حاکمانو سره ناسته د دين خواريدل او حاکمانو ته نيردي کيدل دين ته ضرر رسول دی. هغه خلک چې د حاکمانو سره موافق دی حق او باطل نه رعايت کوي ځکه ډير ښه انسانان هم پدې شکل حق او باطل نشي توپير کولي او انحراف لوري ته ځي.

نيکانو صالحانو د جماعت لمونځ ته دومره اهميت ورکولو دوې به ويل زموږ اولادونه وفات

شي خلک تسليت ته راځي خو کله چې د جماعت لمونځ پاتي شي هيڅوک تسليت ته

نه راځي.

زمور او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

سعید بن زید رحمه الله مې وليدو چې د جماعت لمونځ پريښودلو په خاطر خپله گېره په لاس نيولي وه او ژړل يې. (اللاحيه، ۶/۱۲۵)

د نيکانو صالحانو ښځو تاريخ جوړونکي خلک جوړول.

کله چې حسان بن ابی سنان رحمه الله د اختر لمانځه څخه بېرته راغي ښځي يې ورته وويل خو دانې ښايسته ښځې دې وليدي؟ ده ورته وفرمايل کله چې بهر شوم تر راتگ پورې مې خپلو گوتو څخه پرته بل چيرته ندي کتلي. (التبصره ابن جوزي رحمه الله ۱۰۶)

نيکانو صالحانو خپل گناهونه د غره په شان ليدل او ډاږيدل چې غر پرې ونه لويږي او

مور ته گناهونه داسې نه ښکاري لکه يو مچ چې په پزه مو ناست وي.

شيخ ابن عثيمين رحمه الله فرمايي گناهونه هغه پرده ده چې حق ليدلو ته مو نه پريږدي. (شرح الممتع)
امام شافعي رحمه الله فرمايي د گناهونو څخه لرې والی او هغه څه چې په تا پورې اړه نلري د زړه نوراني کيدو باعث کيږي. (سير اعلام النبلاء ۱۰/۹۸)

نيکانو صالحانو ويل الله تعالي دنيا مور لپاره پيدا کړي خو مور يې د آخرت لپاره پيدا

کړي يو.

شيخ محمد صالح المنجد فرمايي دنيا د آخرت دريا ده، شبهات او شهوات په دريا کې خپې دی او سنت په دريا کې کېښتي ده د الله تعالي څخه مرسته غوښتل دوه پاروگان دی چې کېښتي پرې ځي او باد ستاسو نیک نیت دي او ستاسو توبه ستاسو نیک عمل او تقوا ده.

نيکانو صالحانو ته چې کله الله تعالي رزق ورکولو هغه يې د خپلو ورونو سره ويشلو!

امام ابن قيم رحمه الله فرمايي ومې لیده چې ابن تيميه رحمه الله د جمعي ورځې لمانځه ته بهر شو هر هغه څه چې په کور کې د خوراک ورسره و هغه به يې په لاره کې په پټه توگه صدقه کول.

نيکانو صالحانو داسې عبادت کولو چې حتی نيږدي ملگري هم پرې نه خبريدل!

محمد بن واسع رحمه الله فرمايي يوه سړي شل کاله په لمانځه کې ژړلي و خپله ښځه يې هم پرې نه وه خبره شوي. (صفة الصفة ۱۹۳/۳)

زموږ او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

نيکانو صالحانو ته دنيا د خپلو زړو بوتانو په اندازه ارزښت نه درلود!

سلفو به ويل، کله چې موږ په لمانځه پيل کولو دنيا به مو د بوتانو سره يو ځای باسله.

ډيرو نيکانو صالحانو خپلې سترگې د الله تعالي څخه د ډار او قيامت ورځې په خاطر د

لاسه ورکړي!

د ذهبي صاحب د تحقيق پر اساس ۱۴۴ تنو سلفو خپلې سترگې د الله تعالي ډار او قيامت ورځې په خاطر له لاسه ورکړي.

نيکانو صالحانو به داسې لمونځ کولو چې دا يې آخري لمونځ دی او د دنيا سره الله پاماني

کوي!

موږ داسې لمونځ کوو لکه يو عادت، هغوي په لمانځه کې خشوع لرله بيلابيلې نبوي دعاگانې يې پکې لوستي تر څو د لمانځه څخه په پوره معنا خوند واخلي.

نيکانو صالحانو زده کړه کوله تر څو ځان او نور د دوزخ د اور څخه وژغوري خو موږ زده

کړه ددې لپاره کوو چې مشهوره شو ځان دوزخ ته داخلو او نور هم ورته دعوت کوو.

يو ځلې د امام احمد رحمه الله تره د هغه حضور ته راغي گوري چې امام احمد خفه دی تره يې پوښتنه وکړه څه شی شوی؟ امام احمد ځواب ورکړ د هغه چا په حال خوشحالي ده چې الله تعالي گمنام کړي (يعني په نړۍ کې شهرت نلري يوازې الله تعالي يې پيژني).

همدارنگه هغه به ويل غواړم چې د مکې په غرونو کې ووسم تر څو ما څوک ونه پيژني او همدارنگه کله چې په لاره تلو نه يې خوښيده چې څوک يې په شاه پسې راشي.

د نيکانو صالحانو بڼو خپلو مجاهدو خاوندانو ته ويل موږ هغه مهال په تاسو وياړو چې

تاسو د شاه څخه شمشير خوړلي نه وي (د دوې ډار دا و داسې نه چې خاوندان يې د

جهاد ميدان څخه وتښتي).

زموږ او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

ابو قدامه ته يوې ښځې وويل څوې مې جنگ ته بوځئ کله چې د جنگ نه بيرته راتلئ زيری راکړئ وويل شول کوم زيری؟ ښځې وويل که چيرته مې څوې دوښمن سره په مخامخ ډول شهيد شو دغه زيری دی. (صفوة الصفوة)

نيکانو صالحانو خپل محبوبه ځيزونه د مسلمانانو په خدمت کې ايسودل او موږ ته راشه

کله چې مهاجرينو د انصارو په لور هجرت وکړ انصاري سړی مهاجر سړی ته راغي او ورته يې وويل راځه چې کور، خواږه او کالي سره وويشو.

بل صحابي وويل چې زه دوه ښځې لرم يوې ته طلاق ورکوم او هغه ستا په نکاح کې راولم.

نيکانو صالحانو په خپل ژوند کې د يو بل بې احترامی نه کوله که کوم وخت بې احترامی

ترې کيدله د يو بل مخ ته ليدلي هم نشو.

ابن حبان رحمه الله څومره ښه ويلي سکوت د محبت او احترام باعث کيږي او هر چا چې خپله ژبه کنترول کړه د خپل ځان لپاره يې آرامتيا اخستي ده. (روضه العقلاء ۴۱)

احمدديدات رحمه الله فرمايي انسانان بغير له کوم اختيار (رنگ، سلامتي او نسب) دنيا ته راغلي که چيرته خلق ته درناوي نه کوي خالق ته يې درناوي وکړه!

نيکان صالحان هغه مهال پر خپل زورټوب خبريدل چې په عبادت کې يې کموالي راتلو.

مالک بن دینار رحمه الله فرمايل صالحانو تل يو بل ته په دري خبرو توصيه کوله د ژبې زندانی کول، د استغفار ډير ويل او گوښه کيدل. (صفوة الصفوة ۱۹۶/۳)

د گوښه کيدلو څخه مطلب خلوت کړل و د عبادت لپاره تر څو علم ترلاسه شي او د بې ځايه ملگرتيا مخينوي هم پکې شوي وي.

نيکانو صالحانو داسې ښځه انتخابوله چې ښځه يې لاس ونيسي او جنت ته يې بوځي

(هغوي به ويل چې راځه لاس مې ونيسه تر څو په دنيا او آخرت کې سره يو ځای و) خو

موږ داسې ښځه انتخابو چې شهوت پرې رفع کړو او آخرت پرې د لاسه ورکړو.

زمور او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

روايت شوي چې امام احمد رحمه الله خپل ځوی ته وويل کله چې ما واده وکړ څلويښت کلن وم زه او مور دې شل کاله سره يو ځای و په دومره وخت کې پر يوې کلمې هم زمور اختلاف نه دی راغلي.

نيکانو صالحانو به ويل چې کله مو گناه کوله سمدستي مو د گناه سزا لیده.

يو نفر حسن بصري رحمه الله ته راغي او ورته يې وويل آيا مور نه شرميرو چې خو څو ځلې گناه کوو خو بيا هم الله تعالی ته راگرځو، حسن بصري رحمه الله د شيطان لومو څخه خبر و ورته يې وويل شيطان خونبوي چې پدې خبرې سره پر بندگانو مسلط شي.

نيکانو صالحانو جهاد د الهي نظام اقامه ی لپاره ترسره کاوه خو مور د شهرت، مقام او

حکومت لپاره جهاد ترسره کوو.

ابو درداء رضی الله عنه فرمایلي ای خلکو مخکې له دې چې د الله تعالی په لاره کې جهاد وکړي لومړي نیک اعمال ترسره کړئ ځکه تاسو د نیکو اعمالو په واسطه جنگیږي.

سفيان بن عيينه رحمه الله فرمایي جهاد په لسو برخو ويشل شوي چې يوه برخه يې جهاد له دوښمن سره دی نهه نورې برخې يې د خپل نفس سره جهاد دي. (حلیة الاولیاء ۱۴۷/۷)

نيکانو صالحانو تل خپل نفس ملامت کولو خو مور تل نور ملامت کوو.

امام ابن قيم رحمه الله فرمایي هر څوک چې په خپل نفس باندې ښه گمان ولري د خلکو په وړاندې تر ټولو جاهل دي. (مدارج السالکين ۱۸۹/۱)

ابراهيم خواص رحمه الله فرمایي خپل نفس ته مې وويل ای نفسه! داسې قرآن ولوله لکه الله تعالی چې قرآن را نازلوه او تا غور ورته نيوه هغه مهال و چې خوند مې وشکه. (سير اعلام النبلاء ۱۸۰/۸)

نيکانو صالحانو چې کله حرام عمل لیدو سمدستي به يې پرېښودو او بيا يې تر آخره

عمره نه ترسره کولو خو مور حرام عمل په مسلسل ډول تکرارو.

امام بخاري رحمه الله فرمایي د کوم وخت راهیسي چې پوه شوم غیبت حرام دی بیا مې د هیچا غیبت ندی کړي په ریښتیا زه امید لرم چې د قیامت په ورځ د الله تعالی سره په داسې حال کې ملاقات وکړم چې د هیچا غیبت مې نه وي کړي او نه هم د کوم مسلمان په غیبت محاسبه کړل شم. (فتح الباري ۱/۴۸۰)

زمور او د نيكانو صالحانو ترمنځ توپير

نيكانو صالحانو ډير لږ عمل ترسره كولو خو په اخلاص او دوامداره توگه، خو مور ډير عمل

ترسره كوو د سنت خلاف او ریا سره يو ځای.

يوسف بن اسباط رحمه الله فرمايي الله تعالي هغه عمل چې په هغې کې يوه زړه ریا وي نه قبلوي. (حليه الاولياء

۲۴۰/۸)

نيكانو صالحانو به تل كوښښ كولو چې خپل ايمان پياوړي كړي خو مور تل خپل وخت

د نورو په تفتيش او پلټنه کې تيرو.

معاذ بن جبل رضي الله عنه خپلو ملگرو ته ويل راځي چې سره كينښنو تر څو ايمان مو زياتوالي ومومي.

(صحيح البخاري)

نيكانو صالحانو مسجد خپل سياسي او عبادتي مركز شميرلو خو مور مسجد يوازې د

عبادت لپاره ځانگړي كړي.

د افسوس ځای دا دی چې نن سبا د پوليو واکسين، ورك شويو ماشومانو اعلانات، د جنازې اعلانات، د

سيمکارت ثبتول، د فاتحي ويلو مرکز، د جنگونو او بې ځايه بحثو مرکز او آن تر دې چې د ډيمکراسي لپاره

رايه اچوني مرکز هم ترې جوړ شوي ډير نور مثالونه هم شته.

نيكانو صالحانو به ويل مور دعوت كونكي يو نه قاضيان خو برعكس مور قاضيان او حكم

چلونكي يو.

امام غزالي رحمه الله ته يو سړي راغي او ورته يې وويل فلاني لمونځ نه كوي زه هغه ته كافر وايم امام غزالي رحمه

الله ورته وويل ته هغه ته كافر وايی ورشه د لاس نه بي ونيسه او لمانځه ته يې بوځه.

نيكانو صالحانو تر ټولو ډير قدر علم ته وركولو خو مور؟

خواجه عبدالله انصاري رحمه الله د مدرسې په لوړ روان و چې باران وريدل پيل كړل ده خپل كتابونه په خپلې

سينې پورې كلك كړل تر څو نم ونه كړي.

همدغه پايله ده تر څو چې علم ته قدر ورنكړي تاته هم قدر نه دركوي!

زمور او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

نيکانو صالحانو تر ډيره په هر کار کې ادب ته لومړيتوب ورکولو.

ابن قاسم رحمه الله فرمايي شل کاله د امام مالک رحمه الله په خدمت کې وم دوه کاله مې علم زده کړ او اتلس کاله مې د ادب زده کړه وکړه ای کاش چې ټول شل کاله مې د ادب په زده کړه کې تير کړي واي.

نيکان صالحان به سهار لمانځه ته د خپل ايمان په واسطه پورته کيدل خو مور د موبايل

پر زنگ هم نشو پورته کيدی.

حاتم اضم رحمه الله فرمايي د سهار لمونځ پريښودل لوی مصيبت دی چې بايد همدردی او عزاداری ورته وشي.
(صلاح الامة ۲/۴۲۰)

خالد ابو شادی فرمايي هره ورځ لومړنۍ جنجال د بنده او ابليس ترمنځ د سهار په لمانځه کې رامنځته کېږي که چيرته بنده بريالي شو ورځ يې با برکته ده.

نيکانو صالحانو دا عادت و چا چې دده عیبونه ورته بيانول مينه يې ورسره کوله خو مور

ته دا کس تر ټولو بدترين انسان دی چې زمور عیبونه راته بيانوي.

فضيل بن عياض رحمه الله فرمايي هر څوک چې د داسې ملگري په لټه کې وي چې هيڅ ډول عيب ونلري يوازې به پاتي شي.

نيکانو صالحانو د بدې خاتمي څخه ډير ډاريدل خو مور هيڅ ډار نلرو.

يوه شپه سفیان ثوری رحمه الله تر سهاره ژړل کله چې سهار شو چا پوښتنه ترې وکړه آیا دغه ټوله ژړا د گناهونو لپاره ده؟ سفیان ثوری رحمه الله يوه ځنښته پورته کړه او وپي ويل چې گناهونه تر دې هم سست دی خو زه له بدې خاتمې ډارېږم.

نيکانو صالحانو تل کوښښ کولو تر څو د خلکو په خبرو پسې ونه گرځي او نه هم د هغوي

خبرو او ښکښلو ته اهميت ورکړي.

يوه سړي وهب بن منبه رحمه الله ته وويل فلاني تاته ښکښل کړي وهب ورته وويل شيطان له تاسو بغير بل څوک پيدا نه کړل چې دا خبره ماته راوړي. (منهاج القاصدين ۱۸۴)

زمور او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

نيکانو صالحانو د الله تعالي رضایت لپاره کار ترسره کولو او د خلکو رضایت يې پرېښودو.

مور د الله تعالي رضایت پرېښي او خلکو رضایت لپاره کار ترسره کوو په داسې حال کې چې خلک هيڅکله هم نه راضي کېږي.

نيکان صالحان پدې لټه کې و چې څوک ورته نصيحت وکړي او دوي ورڅخه مننه وکړي

خو مور ته راشه.

يوه سړي امام ابو حنيفه رحمه الله ته وويل د الله تعالي څخه وډار شه! امام ابو حنيفه رحمه الله ورته وويل الله تعالي د تاسو ته خیر درکړي څومره خلک شته چې هر وخت بايد داسې خبره ورته وکړل شي. (سير أعلام النبلاء)

د نيکانو صالحانو ترمنځ محبت داسې و لکه د دوه ورونو ترمنځ محبت.

ابراهيم بن أدهم رحمه الله د خپلو دريو ملگرو سره يو ځای په يوه سفر روان و په لاره کې يوه مسجد ته داخل شول هوا ډيره سړه وه او مسجد دروازه هم نه درلوده کله چې د ابراهيم بن أدهم رحمه الله ملگري له خوبه راپاڅيدل گوري چې ابراهيم بن أدهم دروازې ته ولاړ دی ورته يې وويل ولی نه يې ویده شوي؟ ابراهيم بن أدهم رحمه الله ورته وويل وډار شوم چې تاسو یخ ونه وهي ځکه دروازې ته ودریدم. (التبصرة ۲/۲۶۳)

نيکانو صالحانو په جنازه کې د مړي لپاره نه ژړل بلکې د خپل ځان لپاره يې ژړل چې دا

ورځ په ما هم راتلونکي ده.

مور خو په جنازه کې نه خپل ځانته ژاړو، نه مړي لپار دعا کوو بلکې خاندو او خپل تجارت اړونده بحثونه پکې ترسره کوو.

سلفو د رسول الله صلي الله عليه وسلم احاديثو ته داسې درناوي درلود چې کله به يې

صحيح حديث واوريدو تازه به شول راشه مور ته کله چې حديث واورو درناوي هيڅ نشته

بيلابيلې ټاپي په حديث ويونکي باندې وهو.

عطاء بن ابي رباح رحمه الله فرمايي کله چې څوک ماته حديث وړاندي کړي زه ورته داسې غوږ نيسم لکه هيڅ مې چې نه وي اوريدلي په داسې حال کې چې ما مخکې اوريدلي. (البدایة و النهایة ۹/۳۳۵)

زمور او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

نيکانو صالحانو مخکې له دې چې خبره وکړي فکر کولو ورسته يې پر ژبه بيانول.

ابن دقيق العيد رحمه الله فرمايي داسې وينا مې نده کړي او نه داسې عمل مگر دا چې الله تعالي پر وړاندي مې ځواب آماده کړي. (فتح المغيث ۹۳/۱)

نيکانو صالحانو د لارې اندازه په اذکارو حسابوله خو مور يې په ساز او آواز رالنډو.

که چيرته د سلفو څخه چا پوښتنه کوله چې د کور او مسجد ترمنځ څومره فاصله ده دوې ورته ويل چې ۱۸۰ ځلي سبحان الله يا هم ۲۱۲ ځلي الحمد لله ويل.

نيکانو صالحانو کله چې غوښتل گناه ترسره کړي آخرت ورځ يې په ياد راوسته.

يوه سړي عمر بن عبدالعزيز ته ښکښلې وکړي عمر رحمه الله ورته وويل که چيرته قيامت نه و ځواب مې درکولو. (نثر الدرر ۲۸۵/۱)

امام شافعي رحمه الله فرمايي هيڅکله مې په الله تعالي، نه په ريښتيا او نه په درواغو قسم ياد کړي (خو مور په حق او ناحق په الله تعالي قسم يادوو آن تر دې چې ځينې ناپوهان په غير الله قسم يادوي لکه مور، پلار، زيارت، قبر، سر، مال، اولاد او ډير داسې مثالونه شته).

نيکانو صالحانو به ويل شپه مو د الله تعالي ديدار لپاره خوښه ده او ورځ مو د خلکو لپاره

خوښه نده.

امام ابن قيم رحمه الله فرمايي بنده پروردگار لري چې هروروه به ورسره ملاقات وکړي او کور لري چې په هغې کې به استوگن شي نو پدې اساس بهتره ده چې د ملاقات څخه مخکې خپل پروردگار راضي او خوشحاله کړي او مخکې له استوگن کيدو خپل کور آباد کړي. (الفوائد ۳۱)

نيکانو صالحانو به چا کې کوم عيب وليد سمدستي خپلو عيبونو ته نظر کاوه او ويل به

يې که چيرته زه د کوم مسلمان عيب وپلټم الله تعالي داسې څوک مقرر وي چې زما

عيبونه بيان کړي.

زموږ او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

فضيل بن عياض رحمه الله فرمايي د منافق له نښانو څخه دا هم دی، دده خوښيږي هغه څه چې په ده کې نشته وستايل شي، دده نه خوښيږي هغه عیبونه چې په ده کې شته بيان شي. هغه څوک چې دده عیبونه بيان کړي د هغې څخه يې بد راځي او د نورو خلکو عیبونو اوریدلو باندې ډیره خوشحاليږي. (تنبيه المغترين)

د نيکانو صالحانو عادت دا و چې نرم زړونه يې درلودل او د نرم زړه علت ډیره ژړا وه خو

موږ په کلونو کلونو هم نه ژاړو ځکه ځينې وايي بې غیرته خلک ژاړي.

د عمر بن عبدالعزيز رضي الله عنه فرمايل هيڅوک مې ندی ليدلي چې د عمر بن عبدالعزيز په څېر د قيامت څخه وډار شي او په لمانځه کې دومره وژاړي ځينې وخت مې فکر کولو چې د ډيرې ژړا له لاسه مړ شوي.

نيکانو صالحانو په خپل جسم کې بدلون د گناهونو ډيروالي بللو خو موږ؟

ابو سليمان دارانی رحمه الله فرمايل هره ورځ مې په آينه کې ليدل چې آيا مخ مې تور شوي يا نه؟

نيکانو صالحانو د منکراتو پر وړاندې لکه غر ودرېدل خو موږ؟

سفيان ثوري رحمه الله فرمايي په الله تعالی قسم چې کله مې يو منکر ليدلو او نشو مې کولي چې منع يې کړم د ډيرې غوسې نه مې بولې په وينو بدلیدې.

د نيکانو صالحانو په وخت کې کافران د مسلمانانو له ښځو څخه ډارېدل خو اوس کفار د

نارینه مسلمانانو څخه هم نه ډارېږي.

دا ځکه چې نيکان صالحان د کفارو سره سخت او د خپل مسلمان ورور سره نرم و خو نن برعکس د کفارو سره نرم او د خپل مسلمان ورور سره سخت دي.

نيکانو صالحانو ددې لپاره چې بدعتونه په دين کې پيدا نشي د سنتونو لپاره خپل ځانونه

قربانول او ويل به يې د رسول الله صلی الله عليه وسلم سنت رسول امت ته په ستوني باندې د

دوښمن لخوا تير لگيدو څخه بهتره ده ځکه يوازې د انبياء وارثان سنتونه تبليغوي خو

موږ نه يوازې چې سنت نه عملي کوو بلکې بدعتونه مو ويشلي او حسنه بدعت په نوم

يې ترسره کوو.

زمور او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

رسول الله صلي الله عليه وسلم په خپلو دعاگانو کې د محيا او ممات له فتنو څخه پناه غوښته.

فتنه المحيا: ټولې هغه فتنې چې په دين او دنيا کې شتون لري کله کفر، بدعت، عصيان او داسې نور.

فتنه الممات: کې بده خاتمه او د قبر فتنه شاملېږي. (تفسير ابن رجب رحمه الله ٢٠٨/٣)

عبدالله بن مبارک رحمه الله فرمايي د ايمان نور په هغه چا کې نه ښکارېږي مگر هغه چا کې چې د سنت

تابعداري وکړي او د بدعت څخه لرې والی. (المدارج ١٢٥/٣)

نيکانو صالحانو خپل يوالی په قرآن او سنت کې ليدو خو مور خپل يوالی په قوم، ژبه او

هيواد کې گورو.

نن چې مسلمانانو ته گورو د هر مسلمان څخه د قوم پرستي بوی راځي د جومات په لومړي قطار کې به پنځه وخته لمونځ کوي خو لومړي درجه قوم پرست به وي همدغه دليل دی چې کفارو په ځانگړي توگه يهودو مور ډير ښه مطالعه کړي يو، نن چې مور دومره کمزوري يو تر ټولو ستر لامل يې قوم پرستي، هيواد پرستي او ملت پرستي ده.

زمور او د سلفو توپير دا دی چې هغوي به واورېدل سمدستي به يې اطاعت کولو خو مور

چې کله واورو اطاعت نه کوو بلکې عذرونه او بهاني هم وړاندي کوو.

شيخ محمد صالح المنجد څومره ښه فرمايي د الله تعالي سره محبت يوازې عاطفي ندي بلکې محبت هغه دی چې د الله تعالي اوامرو څخه اطاعت وشي. (خطبه: العبودية لله شرف)

نيکانو صالحانو چې کله کوم دليل نه درلود قناعت يې کولو او د الله تعالي څخه يې

غوښتل چې په حق لاره يې روان کړي او هغه چا چې دوې ته د حق لاره وربښوده هغوي

لپاره يې دعا کوله خو مور تل د حق څخه مخ اړو باطل خوښو او د مقابل لوري رايه نه

قبلوو او نه هم درناوي ورته ولرو.

شيخ الاسلام ابن تيميه رحمه الله فرمايلي د حق سرچينه په دوه څيزونو کې ده د حق پيژندل او د حق سره مينه درلودل. همدارنگه د باطل سرچينه هم په دوه څيزونو کې ده د علم کمښت او بد نيت درلودل. (درء تعارض

العقل والنقل)

زمور او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

نيکانو صالحانو به چې کله گناه وکړه اندېښمن کيدل خو مور وياړ پرې کوو او ترسره کوو

يې.

گناه د انسان په زړه کې داغ رامنځته کوي دغه داغ د گناهونو په ډيروالي سره نور هم ډير پري آخر کې د انسان زړه په مکمل ډول تور شي چې ورسته گناه ورته گناه نه ښکاري او حتي ځينې پيدا کيږي چې په خپلې گناه وياړ کوي او نورو خلکو ته يې بيانوي چې دا خپله د گناه څخه لويه او بدتره گناه ده.

نيکانو صالحانو به د ورځي لس لس آياتونه حفظ کول ورسته به يې عمل پرې کولو خو

مور د قرآن يوه صفحه زده کړو تر څو په بدعتي مراسمو کې پرې پيسي ترلاسه کړو.

هغوي قرآن زده کولو ورسته يې عمل پرې کړو خو مور قرآن ددې لپاره زده کوو چې پيسي پرې وگټو. يوه عرب ليکلي و کله چې قرآن حفظ کړو جايزه راکول کيږي خو کله چې عمل پرې وکړو ځای مو زندان شي.

نيکانو صالحانو د يوه سنت په پرېښودو سره کفارو ورکوله او خپل نفس يې ملامت کولو

خو مور د کبيره گناهونو په کولو او فرايضو په پرېښودو عادت شوي يو.

د سنت ځای بدعت نيولي، بدعت خلکو ته ښه ښکاري ځينې داسې فکر کوي چې پدې بدعت کې اجر هم شته په داسې حال کې چې بدعت گمراهي ده.

نيکانو صالحانو تل کوبښې کولو تر څو خپل ځان او نور جنت ته بوځي خو مور ته تل

کوبښې کوو چې نور دورخ ته بوځو او خپل ځان جنت ته، آن تر دې چې ځينې وخت

خپل ځان جنتي بولو او نورو دورخيان.

مالک بن دینار رحمه الله له يوه سړي واورېدل چې هغه وويل که الله تعالی په جنت کې ماته کوچنی کور راکړي زه راضي يم مالک وويل وروره ای کاش همداسې چې د جنت په اړه کمه تمه لري په دنيا کې هم کم تمه او زاهد وای. (تنبيه المغترين ۱۰۲)

زموږ او د نيکانو صالحانو ترمنځ توپير

نيکانو صالحانو خپله گناه په افتخار سره نه ښکاره کوله، استغفار يې کولو او په خپله گناهونو يې پېښماني ښکاره کوله او خپلو گناهونو ته يې بيلابيلې بهاني نه لټولي کله چې به کومه گناه ترې وشوه د هغې جبران لپاره يې بيرته نيکي ترسره کولې.

ابن قيم رحمه الله فرمايي زړه په گناه او غفلت سره زنگ وهي خو په استغفار او ذکر سره رټل کيږي. (الوابل الصيب ٥٠)

استغفار وکړه ځکه د نړۍ تر ټولو پاکيزه انسان استغفار کړي (صلی الله عليه وسلم)

نيکانو صالحانو تل کوبښ کولو چې په خیر کار کې مخکې والی وکړي.

شيخ صالح العصيمي څومره ښه فرمايلي د خیر کار توفيق دی او ډيرو لږو ته برابرېږي، د شر کار خذلان دی او ډيرو ته برابرېږي.

خیر مه پرېږده ځکه ترسره کونکي يې لږ دی او د شر لورې ته مه ورځه ځکه ترسره کونکي يې ډير دي.

اخځليکونه

- سير اعلام النبلاء
- قصه های شيرين محمدی و سلف صالح
- اقوال سلف صالح
- الابانه
- الوابل الصيب
- تنبيه المغترين
- درء تعارض العقل والنقل
- تفسير ابن رجب رحمه الله
- الفوائد
- نثر الدرر
- فتح المغيٲ
- منهاج القاصدين
- صلاح الامة
- تفاوت ما با سلف صالح، ابو شاکر مسلم، ۱۳۹۸ هـ ش.
- او داسې نور...

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**